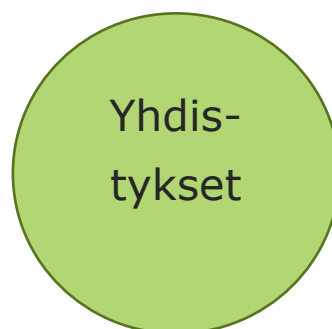
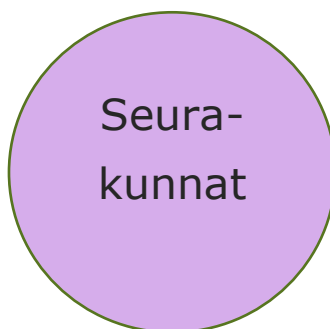
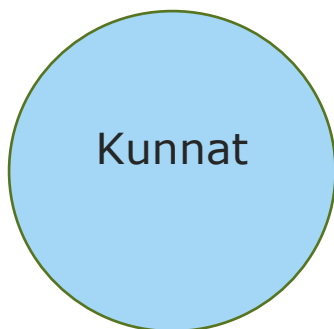

Avustus kunnille, seurakunnille ja
yhdistyksille kiinteistöjen öljy- ja
kaasulämmityksestä luopumiseen

HAKUOHJE

2023

Tämä ohje koskee **kunnille, seurakunnille ja yhdistyksille myönnettävää avustusta öljy- ja kaasulämmityksen** poistoon ja korvaamiseen muulla ei-fossiilista polttoainetta käyttävällä lämmitysmuodolla niiden omistamissa kiinteistöissä.

Sisällys

1	Avustusten tarkoitus	3
2	Kenelle?	3
3	Kuinka paljon?	4
4	Mitä avustetaan	4
5	Avustuksen haku	5
	Hakemuksen liitteet	6
6	Avustusten maksaminen	6
	Huomioitavaa	8
7	Muutoksen hakeminen päätöksiin	9
8	Valvonta	9
9	Lisätietoa avustuksesta	9

Hakuohje

Helmikuusta 2023 alkaen: **Avustus**

kunnille öljylämmityksestä

luopumiseen, sekä

1.7.2022 alkaen: **Avustus seurakunnille**

ja yhdistyksille öljy- ja

kaasulämmityksestä ja kunnille

kaasulämmityksestä luopumiseen

Julkaistu: 30.3.2023

Päivitetty 26.4.2023 (luku 2, sivu 3)

Dnro: ARA-00.01.01-2023-6

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
(ARA)

1 Avustusten tarkoitus

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) voi valtion vuoden 2023 talousarvion mukaisesti myöntää avustusta **kunnille** niiden omistamien rakennusten **öljylämmitysjärjestelmän** poistamiseen kokonaan ja lämmitysmuodon muuttamiseen muihin hyväksyttäviin lämmitysmuotoihin.

ARA voi valtion vuoden 2022 talousarvion ja vuoden 2022 toisen lisätalousarvion (511/2022) mukaisesti myöntää avustusta **seura-kunnille ja yhdistyksille** niiden omistamien rakennusten **öljy- ja kaasulämmitysjärjestelmän** poistamiseen kokonaan sekä **kunnille** niiden omistamien rakennusten **kaasulämmitysjärjestelmän** poistamiseen ja lämmitysmuodon muuttamiseen muihin hyväksyttäviin lämmitysmuotoihin.

Avustusten myöntämisessä noudatetaan **valtionavustuslakia (688/2001)**. [Siirry valtion avustuslain sivulle Finlex-palveluun](#)

2 Kenelle?

Avustusta voidaan myöntää **kunnille, seurakunnille ja yhdistyksille**. Myös **kuntien omistamat liikelaitokset** ovat myös oikeutettuja avustukseen. Edellytyksenä liikelaitoksille on, että ne ovat osa kunnan hallintoa ja taloutta, eikä ole erillinen oikeushenkilö tai itsenäinen kirjanpitovelvollinen.

Täsmennys huhtikuusta 2023 alkaen:

Myös kuntien **suoraan omistamat palvelutalot ja vanhustenasunnot**, joiden talous ja hallinto eivät ole erillisiä, voivat hakea avustusta kuntien öljy- tai kaasulämmityksestä luopumiseen. Samoin **vanhustenkotiyhdistykset** voivat hakea avustusta öljy- tai kaasulämmityksestä luopumiseen kuten muut yhdistykset.

Avustusta eivät kuitenkaan voi hakea **kuntayhtymät** tai **kuntien omistamat vuokratiloyhtiöt ja palvelutaloyhtiöt**, jos ne eivät ole osa kunnan hallintoa ja taloutta, vaan erillisiä oikeushenkilöitä ja itsenäisiä kirjanpitovelvollisia.

3 Kuinka paljon avustusta?

Avustuksen suuruus **kunnille** riippuu siitä, onko kunta liittynyt vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen.

Lisätietoja kunnille vapaaehtoisesta energiatehokkuussopimuksesta ja siihen liittymisestä: [Siirry osoitteeseen energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi](https://www.kuntaliiton.fi/energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi)

Kunnille, jotka ovat liittyneet vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen, avustus voi olla enintään **35 %** hyväksytyistä kustannuksista.

Kunnille, jotka eivät ole liittyneet vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen, avustus voi olla enintään **30 %** hyväksytyistä kustannuksista.

Seurakunnille ja yhdistyksille avustusprosentti voi olla enintään **20 %** hyväksyttävistä kustannuksista.

Maksatus tapahtuu toteutuneiden kustannusten mukaan.

4 Mitä avustetaan

Avustusta voidaan myöntää kuntien, seurakuntien ja yhdistysten omistamien kiinteistöjen öljy- tai kaasulämmitysjärjestelmän **kokonaan poistamiseen** ja muuttamiseen muihin lämmitysmuotoihin. Uuden rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän on käytettävä **muuta kuin fossiilista polttoainetta**.

Kaukolämpö hyväksytään myös uudeksi lämmitysjärjestelmäksi tässä avustusmuodossa. Öljy- tai kaasulämmityslaitteisto ja säiliö ei voi jäädä varajärjestelmäksi tasamaan huippukulutusta, vaan ne on poistettava kiinteistöstä pysyvästi ja kokonaan.

Avustus voidaan myöntää suunnitelmaan perustuvan kustannusarvion mukaisesti. Avustuksen perusteena oleviin kustannuksiin voidaan hyväksyä tavanomaiset lämmitysjärjestelmän muuttamisesta

aiheutuneet suunnittelu-, purku-, kierrätys-, laite-, ja asennuskustannukset, mukaan lukien liittymän rakentamisesta aiheutuvat kustannukset sekä ohjaus- ja automaatiojärjestelmästä sekä öljysäiliön poistamisesta aiheutuvat kustannukset.

Avustusta ei kuitenkaan myönnetä,

- jos lämmitysjärjestelmä muutetaan fossiilisia polttoaineita käyttäväksi rakennuskohtaiseksi lämmitysjärjestelmäksi,
- öljylämmitysjärjestelmä muutetaan uusiutuvalla polttoöljyllä toimivaksi, tai
- kaasulämmitysjärjestelmä muutetaan biokaasulla toimivaksi.

Avustusta ei voi myöntää, jos avustuksen saajalle on myönnetty muuta avustusta samaan tarkoitukseen ja samoihin kustannuksiin. ARA ei myöskään voi myöntää avustusta jälkikäteen. Hakemuksen on oltava perillä ARAssa ennen kuin öljy- tai kaasulämmitysjärjestelmän muutostyöt on tehty valmiiksi.

Huom. Kustannuksiin ei saa sisällyttää arvonlisäveron osuutta, jos avustuksen hakija saa kustannuksiin liittyvän arvonlisäveron vähennyksenä tai palautuksena.

5 Avustuksen haku

Avustusta voi hakea 1.7.2022 alkaen.

Suosittellemme, että hakija hakee avustusta kaikkiin omistamiinsa kiinteistöihin yhdellä hakemuksella ja Y-tunnuksella, mutta erottelemaan **eri hakemuksiin** öljylämmityksestä ja kaasulämmityksen luopumista koskevat hakemukset.

Kunnat hakevat avustusta **lomakkeella ARA 44. Seurakunnat ja yhdistykset** hakevat avustusta lomakkeella **ARA 45.**

Hakemus liitteineen lähetetään sähköpostilla ARAn kirjaamoon:

[kirjaamo.ara\(at\)ara.fi](mailto:kirjaamo.ara(at)ara.fi)

Suosittellemme, että hakija hakee avustusta kaikkiin omistamiinsa rakennuksiin yhdellä hakemuksella.

Hakemuksen liitteet

- Hakemukseen on liitettävä lyhyt, **vapaamuotoinen kustannusarvio**, joka sisältää suunnitelman tehtävistä toimenpiteistä ja niiden kustannuserittelyn, sisältäen myös öljy- tai kaasulämmityslaitteistojen ja -säiliöiden purkamisen ja kulut.
- Lisäksi **yhteenveto** kiinteistöjen ominaisuuksista, pysyvistä rakennustunnuksista ja kustannuksista sekä uusista lämmitysjärjestelmistä.
- **Kunnat** tekevät yhteenvedon ARAn lomakkeella ARA 44a. Se on saatavilla avustuksen sivulla sekä lomakehaussa lomakenumrollaan "ARA 44a".
- **Seurakunnat ja yhdistykset** tekevät yhteenvedon ARAn lomakkeella ARA 45a. Se on saatavilla avustuksen sivulla sekä lomakehaussa lomakenumrollaan "ARA 45a".
- Lisäksi **yhdistysten** tulee toimittaa tieto johtokunnan tai hallituksen jäsenistä ja allekirjoitusoikeudesta (lomake 45c).

[Siirry osoitteeseen ara.fi/lomakkeet](https://ara.fi/lomakkeet)

6 Avustusten maksaminen

Myönnetyn avustuksen maksatusta on haettava ARasta hankkeen valmistuttua ja päätöksen mukaisesti. Maksatuksen viimeinen hakupäivä riippuu siitä, maksetaanko avustus vuoden 2022 vai 2023 määrärahasta.

Maksatusta haettava **30.9.2024** mennessä:

- seurakunnat ja yhdistykset öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseen
- kunnat kaasulämmityksestä luopumiseen

Maksatusta haettava **30.9.2025** mennessä:

- kunnat öljylämmityksestä luopumiseen.

Avustus maksetaan toteutuneiden ja hyväksytyjen kustannusten mukaan. Suositeltavaa on hakea maksua kaikista yhteen avustuspäätökseen liittyvistä kohteista samalla kertaa niiden valmistuttua.

Jos toteutuneet kustannukset ovat suuremmat kuin avustushakemuksen kustannusarvioissa esitetyt, maksetaan avustusta korkeintaan hakemusvaiheessa hyväksytyn kustannusarvion mukaisesti.

Avustuksen maksua **kunnat** hakevat lomakkeella **ARA 44b** (avustuksen maksatushakemus). **Seurakunnat ja yhdistykset** hakevat maksatusta vastaavasti lomakkeella **ARA 45 b**.

Maksatushakemuksen mukana kunnan tulee toimittaa rakennuskohtainen yhteenveto, liite **ARA 44a**, jos hankkeessa on tapahtunut muutoksia avustushakemuksen toimittamisen jälkeen. Vastaavasti **seurakuntien ja yhdistysten** tulee toimittaa rakennuskohtainen yhteenveto, liite **ARA 45a**, jos hankkeessa on tapahtunut muutoksia avustushakemuksen toimittamisen jälkeen.
[Siirry osoitteeseen ara.fi/lomakkeet](https://ara.fi/lomakkeet)

Maksatushakemuksen liitteenä on esitettävä ote suljetun kirjanpidon pääkirjasta, jossa esitetään maksun kohteena olevien rakennusten, joille on myönnetty avustusta, kustannukset ja rahoitus eriteltyinä. Pääkirjanotteesta on käytävä selville laskuttaja, summa ja maksupäivä. Kirjanpidosta vastaava henkilö varmentaa allekirjoituksellaan kirjanpidon oikeellisuuden. Pienissä hankkeissa toteutuneet kustannukset voi osoittaa laskuilla sekä tiliotteella.

Kilpailutusasiakirjat, hankinnat, alkuperäinen lasku ja maksutosite on säilytettävä vähintään 6 vuotta maksatushakemuksen tekemisestä. Niitä voidaan tarvita myöhemmin mahdollisen tarkastuksen vuoksi. Kuitit ja tositteet voi säilyttää myös sähköisessä muodossa.

Maksatushakemus liitteineen toimitetaan ARAan sähköpostilla osoitteeseen [maksatukset\(at\)ara.fi](mailto:maksatukset(at)ara.fi). Maksatushakemuksen allekirjoittaa tuensaajaorganisaation toimivaltainen nimenkirjoittaja.

Avustus maksetaan jälkikäteen 1–2 erässä toteutuneiden kustannusten mukaan, kuitenkin korkeintaan myönnetyn avustuksen suuruisena. Avustus maksetaan täysinä euroina.

Huomioitavaa

1. Nimenkirjoitusoikeus

Maksatushakemuksen allekirjoittaa tuensaajaorganisaation toimivaltainen nimenkirjoittaja.

2. Tilinpitoasiakirjat

Maksatushakemuksen liitteenä on esitettävä pääkirjanote, jossa esitetään maksun kohteena olevien rakennusten kustannukset. Kirjanpidosta vastaava henkilö varmentaa allekirjoituksellaan kirjanpidon oikeellisuuden. Pienissä hankkeissa toteutuneet kustannukset voi osoittaa laskuilla sekä tiliotteella.

3. Hankinnat

Hankinnoissa on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007) ja sen nojalla annettuja säädöksiä. Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa on hankintojen kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä, että ne ovat kohtuullisia ja että tämän arvioimiseksi on pyydetty riittävä määrä tarjouksia.

4. Rahoituskulut

Rahoituskulut (korot, rahoitustapahtumiin liittyvät maksut, luottokortin käyttömaksut tms.) eivät ole tukikelpoisia.

5. Arvonlisävero

Maksuhakemuksessa esitettäviin kustannuksiin ei saa sisällyttää arvonlisäveron osuutta, jos tuen hakija saa kustannuksiin liittyvän arvonlisäveron vähennyksenä tai palautuksena.

6. Selvitys palkoista

Henkilöstön palkoista on annettava erillinen selvitys, jos niiden kustannuksia on pääkirjanotteessa. Palkkojen on oltava tarpeellisia toiminnan toteuttamiseksi ja määrältään kohtuullisia.

7. Yhdistysten maksatushakemuksen liitteenä on toimitettava toimeksisaajan ja alihankkijan nimi, jos varojen lopullinen saaja on hankintaviranomainen julkisia hankintoja koskevan unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti (lomake 45c).

7 Muutoksen hakeminen päätöksiin

Avustuspäätökseen voi hakea muutosta valtionavustuslain ([688/2001](#)) 34 §:n mukaan ja siten kuin hallintolaissa ([434/2003](#)) säädetään.

Oikaisua avustuspäätökseen voi hakea 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ARAlle (kirjaamo.ara@ara.fi), joka on tehnyt avustuspäätöksen.

8 Valvonta

Valtionapuviranomaisen on huolehdittava valtionavustuksen asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta. Valvonnassa sovelletaan Valtionavustuslakia (688/2001).

ARAlla on oikeus valvoa hankkeen toteutumista ja tarkastaa toiminnan toteuttajan ja kumppaneiden tilinpitoa ja muuta toiminnan asiakirja-aineistoa siinä laajuudessa kuin on tarpeen toiminnan lain- ja asianmukaisuuden varmistamiseksi.

Toiminnan toteuttaja on velvollinen avustamaan tarkastuksen tekijöitä ja luovuttamaan näiden käyttöön kaiken tarkastuksessa tarvittavan aineiston. Tuen maksatukset ovat lopullisia vasta näiden tarkastusten jälkeen.

Tarkastuksia tehdään otantaperiaatteella.

9 Lisätietoa avustuksesta

Lisätietoja avustuksesta antaa:

kehittämispäällikkö Marianne Jauhola, p. 029 525 0819

Sähköpostiosoite muotoa: etunimi.sukunimi@ara.fi.

Avustusten sivuilla on kootusti saatavilla kaikki tarvittavat lomakkeet ja ohjeet. [Siirry sivulle Ara.fi > Lainat ja avustukset](#)